Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 27/10/2026 17:16
Sayı: E-120.07.03-1971893

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-23703051
Konu : Soru Önergeleri (7/39483 ve 7/39484)

7/39483
7/39484 } 6K 97

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02.02.2026 tarihli ve 1790281 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İzmir Milletvekili Sayın Sevda ERDAN KILIÇ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/39483 ve 7/39484 Esas Numaralı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/39483 ve 7/39484 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: FA3CA7A5-FD00-4ECC-A1CB-761E8BA8C10A Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

İzmir Milletvekili Sayın **Sevda ERDAN KILIÇ**'a Ait **7/39483 ve 39484** Esas Numaralı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız tarafından çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişimini temin etmek amacıyla; çocuklarımızın üstün yararı ilkesi doğrultusunda risklere karşı güçlü ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımızca çocuğa yönelik her türlü istismarla etkin mücadele edilmektedir. Hiçbir çocuğun istismara uğramaması için çalışmalarımız devam etmektedir.

4721 sayılı Medeni Kanunun 124 üncü maddesinde evlilik yaşı ile ilgili husus; *"Erkek veya kadın on yedi yaşını doldurmadıkça evlenemez. Ancak, hâkim olağanüstü durumlarda ve pek önemli bir sebeple on altı yaşını doldurmuş olan erkek veya kadının evlenmesine izin verebilir. Olanak bulundukça karardan önce ana ve baba veya vasi dinlenir."* şeklinde düzenlenmiştir. Evlilik yasal bir süreç olup ilgili kanunda da belirtildiği üzere 15 yaşını doldurmamışla gerçekleşen birliktelikler suç teşkil etmektedir ve ceza yasasında da cezai müeyyideleri hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede, Bakanlığımıza intikal eden çocuğun ihmali ve istismarı ile ilgili herhangi bir bilgi veya ihbarda anında harekete geçilerek çocuklar ve aileleri hakkında gerekli sosyal inceleme yapılmakta ve uygun sosyal hizmet modellerinden yararlandırılmaktadır. Çocukları istismar eden kişiler hakkında suç duyurusunda bulunulmakta ve Bakanlığımızca olay yakından takip edilerek davalara müdahil olunmaktadır.

Evlilik yaşı ile ilgili veriler, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi'nden (MERNİS) elde edilmekte olup ilgili istatistikler Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından belirli dönemlerde yayımlanmaktadır.

Haklarında bakım tedbiri veya korunma kararı bulunan çocuklardan suç mağduru olması, suça sürüklenmesi, sokakta sosyal risklerle karşı karşıya kalması veya refakatsiz çocuk statüsünde bulunması sebebiyle psikososyal desteğe ihtiyaç duyduğu tespit edilenler, bu ihtiyaçları giderilinceye kadar geçici süre ile Bakanlığımıza bağlı İhtisaslaştırılmış Çocuk Evleri Sitelerinde hizmet almaktadır. Bu kuruluşlar, bahse konu çocukların olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travma ve/veya davranış bozukluklarını giderme amacıyla rehabilitasyon süreci tamamlanıncaya kadar geçici süre bakım ve korunmalarının sağlandığı, bu süreçte aile, yakın çevre ve toplum ile ilişkilerinin düzenlenmesine yönelik çalışmaların yürütüldüğü, kız ve erkek çocuklara yönelik ayrı ayrı yapılandırılan ev tipi sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

Diğer taraftan kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla "şiddete karşı sıfır tolerans ilkesi" çerçevesinde yürüttüğümüz çalışmalar ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve özel sektörün iş birliğinde çok taraflı, çok yönlü ve bütüncül biçimde devam etmektedir.

Bakanlığımız tarafından 2017 yılından beri özellikle erken yaşta evlilik sayılarının Türkiye ortalamasının üstünde olduğu illerde İl Eylem Planı çalışması gerçekleştirilmektedir. 2017-2019 yıllarında 19 ilde, 2022 yılında 4 ilde, 6-7 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından 5 ilde, 2024 Mayıs ayında Batman İlinde yürürlüğe giren Eylem Planı ile toplam *29 İl Eylem Planı* olmuştur. Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planları kapsamında bilinçlendirme ve farkındalık çalışmaları yapılmasına yoğunlaşılmakta; kız çocuklarının güçlendirilmesi, erken yaşta evliliklerin araştırılması, görsel yazılı materyal

hazırlanması, kız çocuklarının rol model kadınlarla buluşturulması etkinlikleri gerçekleştirilmektedir.

Konuya ilişkin toplumsal farkındalık çalışmaları da gerçekleştirilmektedir. Bakanlığımız tarafından birçok kamu kurum ve kuruluşuna yönelik erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadele konusunda eğitim verilmeye devam edilmektedir.

Bununla birlikte; Bakanlığımızın tüm çalışmaları, yaşamın tüm alanlarında kadınların konumlarının güçlenmesi; eğitim ve sağlık imkânlarından eşit bir şekilde yararlanmalarının sağlanması; karar alma mekanizmalarına katılımlarının arttırılması, medyada eşitlikçi temsilin sağlanması; kadın erkek eşitliğinin ana plan ve politikalara dâhil edilmesi ve kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaların sürdürülmesini desteklemek üzere yürütülmektedir.

Bu kapsamda Bakanlığımızca 2024-2028 yıllarını kapsayan ikinci *"Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı"* hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur. Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı'nın temel politika eksenleri; Eğitim, Sağlık, Ekonomi, Liderlik ve Karar Alma Mekanizmalarına Katılım, Çevre ve İklim Değişikliği olarak belirlenmiştir. Planda; beş temel politika eksenine ilişkin "5 Temel Amaç", "20 Strateji", "83 Faaliyete yer verilmiştir.

Sağlık alanında "*Kadınlar ve kız çocuklarının tüm yaş grupları ve farklılaşan ihtiyaçlarını gözeten kapsamlı ve bütüncül sağlık hizmeti sunmak*" temel amacı doğrultusunda;

- Kadın sağlığı alanında veri üretimi, nicelik ve nitelik araştırmalar ile analiz çalışmalarının yaygınlaştırılması,
- Kadın ve kız çocuklarına yönelik kapsamlı ve bütüncül sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesi,
- Sağlık alanında çalışanların kadının güçlenmesi programları kapsamında bilgi ve farkındalıklarının artırılması,
- Kadınlarda sağlık bilinci ve sağlıklı yaşam alışkanlıklarının geliştirilmesi,
- Toplumda her yaş grubunda kadın sağlığı konusunda bilgi ve farkındalık düzeyinin artırılması hedeflenmektedir.

Söz konusu politika başlığı altında;

- Sağlık alanında eğitim veren ortaöğretim kurumları öğretmen ve öğrencilerine yönelik kadının güçlenmesi, kadına yönelik şiddet ile erken yaşta ve zorla evlilikler konularında panel/seminer/konferans vb. farkındalık çalışmaları düzenlenecektir.
- Sağlık alanında eğitim veren üniversitelerdeki akademisyen, idari personel ve öğrencilere yönelik, kadının güçlenmesi, kadın-erkek eşitliği, kadına yönelik şiddet ile erken yaşta ve zorla evlilikler konularında panel/ seminer/konferans vb. farkındalık çalışmaları düzenlenecektir.
- Sağlık çalışanlarına kadının güçlenmesi, kadına yönelik şiddet ile erken yaşta ve zorla evlilikler konularında panel/seminer/konferans vb. farkındalık çalışmaları düzenlenecektir.
- Birinci basamak sağlık hizmetleri kapsamında toplumun tüm kesimlerine yönelik bilgilendirme materyalleri (afiş, broşür vb) hazırlanacak ve dağıtılacaktır. (Erkeklere yönelik cinsel sağlık/üreme sağlığı, üreme hakları, erken yaşta evliliklerin/adölesan gebeliklerin zararları ve kadına yönelik şiddet konularında bilgilendirme materyalleri hazırlanacak ve Aile Sağlığı Merkezleri, üniversitelerin mediko-sosyal birimleri, Sosyal

Hizmet Merkezleri (SHM), KYGM Yurtları, Gençlik Merkezleri, SYDV, Geçici Barınma Merkezleri, Göçmen Sağlığı Merkezlerinde dağıtımı yapılacaktır. Yazılı/görsel materyaller engelli erişimine uygun şekilde, Türkçe, İngilizce ve Arapça dillerinde hazırlanacaktır.)

Faaliyetlerine yer verilmiş olup Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı tüm kamu kurumları, üniversiteler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları ile eşgüdüm içerisinde yürütülmektedir.

Diğer taraftan, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde *"Kadının Güçlenmesi Konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi"* yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve Bakanlığımız tarafından düzenlenen "Kadınlarla Yükselen Türkiye" programında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Söz konusu Genelge kapsamında, Sayın Bakanımız başkanlığında ilgili diğer bakanlıklar ve kurumların katılımıyla kadınlara yönelik sunulan hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülmesine yönelik tüm çalışmaların izlenmesi, değerlendirilmesi, koordinasyon ve iş birliğinin sağlanması amacıyla "Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulu" oluşturulmuştur.

Ayrıca Genelgede, kadının güçlenmesine ilişkin çalışmaların yerel düzeyde etkin şekilde yürütülmesi ve takibi amacıyla, tüm illerde Vali başkanlığında "Kadının Güçlenmesi İl Koordinasyon Kurulları" kurulmuştur.

Bu çerçevede; Bakanlığımızca kadının güçlenmesine yönelik çalışmalar, Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı ve Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulları tarafından belirlenecek proje ve politikalar çerçevesinde yürütülmeye devam edecektir.

Alo 183 Şiddetle Mücadele Hattına bildirilen ihbar sayılarına ilişkin veriler Bakanlığımız Yıllık Faaliyet Raporlarında yer almaktadır. Bu başvurular ile ilgili tüm ihbarlar İl Müdürlüklerine iletilmiştir.

Alo 183 hizmet sunumunda, doğum yapan veya hamilelik ile ilgili bir rapor başlığı bulunmamaktadır. Bu türde bildirimler "Cinsel İstismar'' başlığı altında kayıt altına alınıp İl Müdürlüklerine iletilmektedir.

Diğer taraftan 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 20 nci maddesinin 2 nci fıkrasına istinaden Bakanlığımız kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik şiddet ve cinsel istismar dosyalarında açılmış davalara katılmakta olup adli süreçlere ilişkin yargılama aşamaları sonuna kadar titizlikle takip edilmektedir.

Bakanlığımız tarafından, Cumhuriyet Başsavcılıklarınca yürütülen soruşturma dosyalarına, 6284 sayılı Kanun kapsamında davaya müdahillik hususunun değerlendirilebilmesi için soruşturma sonucunun Bakanlığımıza tebliğ edilmesi talepli dilekçe sunulmaktadır.

Soruşturma sonucunun tebliği halinde, soruşturma sonucunda dava açılmış ve iddianame düzenlenmişse Bakanlığımızca davaya müdahillik hususu değerlendirilmekte, soruşturma sonucunda kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmesi halinde ise Bakanlığımızca bu karara itiraz hususu değerlendirilmektedir.

Türkiye'de yasal olarak suç sayılan fiiller ve diğer adli vakalara ilişkin idari kayıt verisi, soruşturma ve kovuşturma evresinde görev ve sorumluluğu bulunan yetkili merciler tarafından toplanmaktadır. Bu doğrultuda bahse konu bilgilerin İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığından temin edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.